

Bouwprodukten en het Bouwbesluit

Hoe te voldoen aan wettelijke eisen?

Het Bouwbesluit en bouwprodukten

Medio 1992 is het Bouwbesluit van kracht. Dit besluit bevat de eisen waaraan een bouwwerk moet voldoen. Iedereen die wil bouwen heeft hier mee te maken. Het Bouwbesluit kent een andere opzet dan de oude Modelbouwverordening. Er worden prestatie-eisen geformuleerd voor het gebouw in zijn totaliteit, een ruimte of scheidingsconstructie, of een bouwdeel. Het Bouwbesluit geeft bepalingen-methoden (die vastliggen in aangewezen NEN-Normen) waarmee bepaald kan worden of gebouw, ruimte, scheidingsconstructie of bouwdeel aan gestelde eisen voldoen.

Er worden slechts bij hoge uitzondering eisen genoemd, die rechtstreeks betrekking hebben op produkten. Er moet dus een 'vertaalslag' gemaakt worden van prestatie-eisen via beoordelings-methoden naar noodzakelijke produkteigenschappen.

Voldoen aan eisen

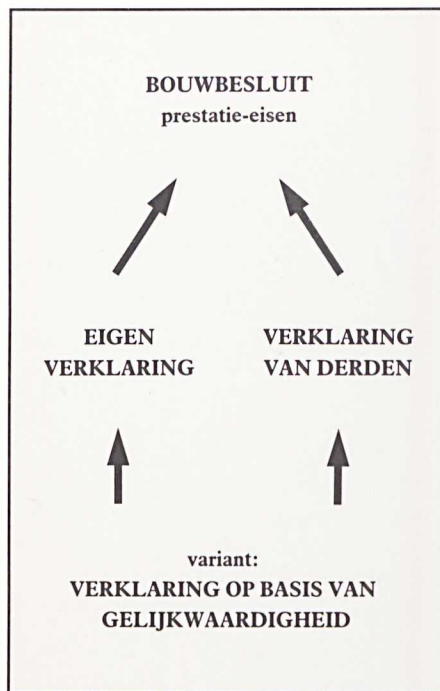
Hoe kan een fabrikant of leverancier nu laten zien dat het geleverde produkt - uitgaande van een bepaalde toepassing - voldoet aan van belang zijnde prestatie-eisen? Er zijn twee manieren waarop aangetoond kan worden dat de produkten voldoen aan de eisen:

- Een eigen verklaring van de fabrikant
- Een verklaring van derden

De keuze daartussen is niet in het Bouwbesluit voorgeschreven: in beide gevallen blijft de fabrikant zelf verantwoordelijk voor zijn produkt.

Als bijzondere variant op deze twee kan worden genoemd:

- Een verklaring van gelijkwaardigheid

Een eigen verklaring van de fabrikant

De eerste weg is dat de producent zelf aantoon dat zijn produkt voldoet. De gemeente moet hier echter zelf beoordelen of de rekensom of de proef juist en betrouwbaar is uitgevoerd. De fabrikant kan zich desgewenst op onderdelen door een onafhankelijke wetenschappelijke instelling laten bijstaan.

Een verklaring van derden

Een alternatief is de verklaring van derden, of nauwkeuriger een 'erkende kwaliteits-verklaring'. De Minister van VROM zal een lijst bekend maken waarop staat welke verklaringen erkend worden: voorbeeld daarvan is dat de verklaring is afgegeven door een daartoe erkende instelling. De fabrikant die deze weg bewandelen wil, moet zich bij zo'n instelling aanmelden.

De gemeente moet een dergelijke verklaring accepteren als bewijs dat aan de eisen van het Bouwbesluit is voldaan.

Een verklaring van gelijkwaardigheid

Bovengenoemde manieren maken beide veelal gebruik van NEN-Normen gekoppeld aan het Bouwbesluit. Het kan echter voorkomen dat bepaalde produkten niet goed met de door het Bouwbesluit genoemde toetsings-methoden kunnen worden beoordeeld. In dat geval is er voor de fabrikant een oplossing: een beroep doen op het gelijkwaardigheidsbeginsel dat in het Bouwbesluit is verankerd. Dat wil zeggen dat met een andersoortige methode toch kan worden aangetoond dat een aan de prestatie-eisen gelijkwaardig kwaliteits-niveau wordt behaald. Ook hier heeft de gemeente het laatste woord.

Het Bouwbesluit en het TNO-Rapport

In de TNO-wet is TNO als taak gegeven het Nederlandse bedrijfsleven te ondersteunen met technologische kennis. Bijvoorbeeld door op verzoek van producenten TNO-Rapporten af te geven waaruit blijkt dat hun produkten aan wetgeving - in binnenland of buitenland - voldoen. Dat doet TNO-Bouw al jaren.

Het TNO-Rapport wordt al jaren in de markt door partijen als betrouwbaar erkend. Nu de overheid in het woud van de technische regelgeving door middel van het Bouwbesluit eenduidigheid heeft geschapen heeft TNO-Bouw besloten deze rapporten aan marktpartijen in een nieuwe vorm aan te bieden:

- Het TNO-Rapport Produkt-eigenschappen
- Het TNO-Rapport Prestatietoets
- Het TNO-Rapport Verklaring van Gelijkwaardigheid

De opdrachtgever bepaalt op welke prestatie eisen uit het bouwbesluit of eigenschappen van produkten het rapport betrekking heeft. De reikwijdte van het rapport wordt dus toegesneden op de wens van de opdrachtgever.

Het TNO-Rapport: 'Produkteigenschappen'

Het TNO-Rapport Produkteigenschappen geeft op een overzichtelijke manier weer wat de eigenschappen van een getest produkt zijn. Het rapport verschijnt in de vorm van een korte samenvatting en is in

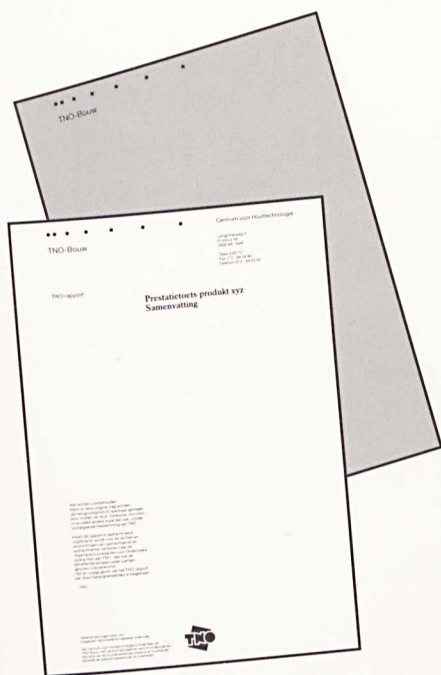
veelvoud leverbaar. Het is gebaseerd op een achterliggend uitgebreider rapport. Met de samenvatting kan aangetoond worden dat van goede produktgegevens gebruik wordt gemaakt.

Het TNO-Rapport: 'Prestatietoets'

Het TNO-Rapport Prestatietoets geeft op een overzichtelijke wijze weer of een produkt bij toepassing geacht mag worden te voldoen aan de prestatie-eisen van het Bouwbesluit. Met dit rapport in de hand kan de fabrikant met een gerust

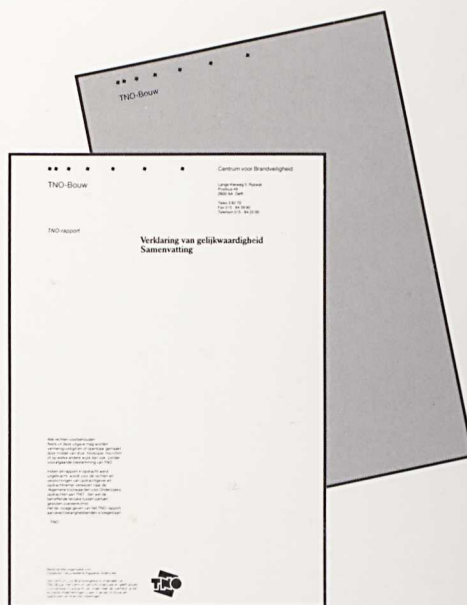
hart verklaren dat aan deze eisen is voldaan. Het rapport verschijnt in de vorm van een korte samenvatting en is in veelvoud leverbaar. Het is gebaseerd is op een uitvoeriger achterliggend rapport.

Het TNO-Rapport: 'Verklaring van Gelijkwaardigheid'

Het TNO-Rapport Verklaring van Gelijkwaardigheid is de specialiteit van TNO-Bouw. Het rapport verklaart dat het produkt in zijn toepassing zal voldoen aan de gestelde prestatie-eisen, op grond van een betrouwbare bepalingmethode anders dan in het Bouwbesluit genoemd.

Het rapport is bestemd voor fabrikanten die in hun technologische vernieuwing door een bestaande norm belemmerd worden of waarvoor geen norm beschikbaar is. Dit is dus een snelle weg die toegang tot de markt verzekert.

Eisen naast het Bouwbesluit?

Naast eisen uit het Bouwbesluit zijn er natuurlijk ook andere eisen die een fabrikant uit commercieel oogpunt belangrijk vindt. Bijvoorbeeld eisen van opdrachtgevers. Ook met betrekking tot deze punten kunnen TNO-rapporten worden uitgebracht.

Wie is TNO-Bouw?

TNO-Bouw, een van de zeven hoofdgroepen van TNO, voert onderzoek-opdrachten uit voor overheid, kleine en middelgrote ondernemingen in de bouw, toeleveringsbedrijven, branche-instellingen en collectieven. De opdrachten hebben doorgaans betrekking op beleid, ontwerp, constructie, materiaalgebruik, kwaliteitszorg, onderhoud, beheer en schade.

TNO-Bouw is organisatorisch onderverdeeld in afdelingen en centra met elk een specifiek werkterrein. Die werkterreinen zijn: bouw- en materiaal technologie, bouwfysica, installaties, binnenmilieu, constructies, hout-technologie, numerieke mechanica, dynamica, bouwinformatica, brandveiligheid, technische regelgeving, beleidsstudies en kwaliteitszorg.

Verstrekt TNO-Bouw CE-Merken?

Op dit ogenblik is door de Europese Commissie nog niet besloten op welke wijze voor Bouwprodukten het verkrijgen van een CE-merk wordt geregeld. Er zijn daartoe slechts algemene principes in de Richtlijn Bouwprodukten gegeven, maar het wachten is op concrete uitwerking voor de diverse bouwprodukten.

TNO-Bouw volgt de Europese ontwikkelingen op de voet, hetgeen mogelijk is door de nauwe betrokkenheid bij het totstandkomen van de Europese regelgeving. Zolang er nog geen CE merken verleend kunnen worden, blijft TNO-Bouw als vanouds door contacten met buitenlandse beoordelende instanties fabrikanten helpen hun produkten in het buitenland geaccepteerd te krijgen.

Laboratoria

TNO-Bouw beschikt over vele laboratoria voor uiteenlopende produkten en testopstellingen. TNO-Bouw is doende de erkenningen van de laboratoria (Sterlab) uit te breiden. Op aanvraag is een handig boekje beschikbaar waarin alle laboratoriumbeproevingen genoemd staan.

Contactpersonen TNO-Bouw

Ir. H.S. Buitenkamp: 015 - 84 20 82
Ing. W.F. de Gids: 015 - 60 84 72
Ir. F.B.J. Gijsbers: 015 - 84 22 83
Ir. G.G. Kunz: 015 - 84 23 11

Adrescolofon

Hoofdvestiging:
TNO-Bouw
Lange Kleiweg 5, Rijswijk
Postbus 49, 2600 AA Delft
Fax 015 - 84 39 90
Telefoon 015 - 84 20 00

TNO-Bouw
Leeghwaterstraat 5, Delft
Postbus 29, 2600 AA Delft
Fax 015 - 56 41 02
Telefoon 015 - 60 86 08